

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Petrus Mathæus n. 29

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

rarisimus erat Sacramentorum vsus, & si quis erat extra Paschales ferias, risu aliorum, & Cachinnis erat obnoxius: nunc nemo probus religioni sibi non ducit, si B. Virginis alijsque solemnioribus festis hæc mysteria non vsurpet. *Hæc ille de sue Urbis facie in aliam mutata, apud Imag. I. sæc. Soc. lib. 3. cap. 8. fol. 373.*

29. A PETRO MATHÆO Iuriconsulto doctissimo, Doctoreque eloquentissimo in summa Constitut. Summorum Pontificum in Pauli III. Scholijs ad Bullam Confirmat. Societatis IESV fol. mihi 308. Dum (inquit) deridetur passim Nomen Papæ, Petri clauces contemnuntur, Lutherus pessimi dogmatis vocẽ per Germaniam pestilenti lingua effundit, Rex Angliæ turbulentissimæ mentis inauditam crudelitatem in Catholicos exercet, dum sacri cultus pietas, Religionis feruor penitus extinctus videtur, dum superseminat inimicus hostis zizania, adsunt diuino Pneumate asciti Patres Societatis IESV, qui Petri Sedem illustrent, in Lutherum arma diuini eloquij parant, Tyrannos aggrediuntur, lolium in agro Dominico euellunt, & fidei Christianæ præclarissimi Buccinatores verbo & exemplo cunctis prælucent. Frustra aduersus hæc Propugnacula conatur Lutherus, frustra multiplicantur, qui veritatem Christi premunt, frustra Rex Anglus muros Sionis euertere contendit, adsunt nobis noua hæc Præsidia, quorum Dux, & antesignanus veluti clarissimus, & natalium splendorum conspicuus Ignatius Loyola Cantaber extitit, &c. Ex milite factus est Dux insignis illius amplissimæ Societatis; quæ sub Nomine IESV per vniuersum Orbem propagata est. *Et infra addit: Lætabatur summus Pontifex videns novos hosce Operarios missos ad excolendam Vineam Domini, nullis laboribus, nullis periculis, aut animo frangi, aut à cœptis retardari; ideo publico diplomate hanc Sodalitatem Nomine IESV conspicuam confirmat (scilicet Paulus III.) varijs Priuilegijs commendat, vt in omnibus Officijs pietatis, & Religionis Romano Pontifici peculiariter se, suam-*

Iesuita
Petri Sedem
illuſtrant,
& in Lu-
therum ar-
ma diuini
eloquij
parant.

Sunt Chri-
ſtianæ fidei
præclarissi-
mi bucci-
natores,
verbo, &
exempla
cunctis
prælucent-
es.

Propugna-
cula, ac
noua præſi-
dia ab hæ-
reticis
frustra
impetita.

Noui Ope-
rarij miſſi
ad exco-
lendam
Domini
vineam.

suamque operam pollicerentur, ipsiusque iussu quidvis periculorum, ac laborum in religione propaganda subirent, & quocumque demum terrarum; ad infidelium errantium, ac peccatorum instructionem & conuersionem, ab eo mitterentur, mox absque omni contradictione, etiam non petito viatico, tanquam à Christo missi proficiscerentur; & ab his pulcherrimis Institutis edocti vocarunt Societatem IESV, eiusque Nomen ad extremos vsque Indos, Æthiopes atque Antipodes diffuderunt. Huius Sodalitij præclarissima trophæa, domi forisque parta testantur nostri temporis omnes pene Historiographi. *Et postea subdit.* Si quid reparatæ pietatis, & disciplinæ Ecclesiasticæ habent Germani, Galli, & Angli, id profecto debent pijsissimis Patribus Societatis IESV; illis grates referat India, quod tenebris sepulta iubar sydereum Euangelij conspexit. Quibus vero, ac quantis rerum discriminibus perfungantur, satis intelligit, qui noui Orbis Historias legere dignatur. Hæc iusti voluminis magnitudinem desiderant. *Et postmodum in eisdem Scholijs ad Constitut. Gregor. XIII. fol. 781. ubi his conformia non dissimili eloquentia describit.* Hinc *(inquit)* colligimus quantum commodi, & utilitatis Reipublicæ Christianæ aduexerint Societatis IESV Patres in erudienda iuuentute, ex cuius educatione, ut messis spes in semente posita est, reliquæ vitæ expectatio dependet. Quamobrem, vbique tanta, tamque præclara illis structa sunt Gymnasia, quæ profecto vera sunt Pietatis, Religionis & Doctrinæ Asyla, ad quæ furentibus hæreticis & ignorantia monstros, confugiant omnes. *Et postea ad Constitut. eiusdem Greg. XIII. fol. 791. subdit opportunissime.* Quæ utilitas suborta sit Ecclesiæ Catholicæ ex Venerando Nominis IESV Sodalitio, testantur tot præclara monumenta pietatis & eruditionis per orbem relicta, tot insignia Archigymnasia, quæ superius enumerauimus; ex quibus, & moribus & doctrinæ hominum consulitur, ut nulla Regio eorum laboris inscia sit. Taceo populos barbaros in India Occidentali, Brasilia

Romano Pontif. se suamque operam pollicentur ad religionis propagationem.
Et IESV Nomen vel ad extremum Orbis diffuderunt.
Illis Germani, Galli & Angli reparatam pietatem, Indi Euangelij iubar debent.

Christiana Resp. iuuentutis eruditionem.
Eorum Gymnasia pietatis, religionis & doctrinæ asyla.

Quanta Ecclesiæ utilitas ex eorum laboribus suborta?

*Hæreses
maiori ex
parte con-
cussa.*

*Remotique
Principes
ad Pontifi-
cis obedi-
entiam per-
ducti sunt.*

*Societas
Ecclesia
renouatrix
multa infi-
deliū mil-
lia ad illā
conuertens.*

*Est Olym-
pus emi-
nentissimus
veritatum.*

*Armarium
scientiarū.*

*Schola vni-
uersalis no-
titiarum,*

*& energia
ardens dis-
cursuum.*

*Spongia sa-
era crudi-
tionū, ima-
go gloriosa*

*dotū, Cli-
mag; felix
intellectuū.*

*Obiectū sa-
ma, dolor
inuidia. ac
calcar a-
mulationis.*

regione, & noui Orbis insulis ad veritatis lucem eorum ope-
ra edoctos, infideles baptizatos, hæreses Germaniæ maiore
ex parte concussas, & longe à nostro orbe remotos Principes,
ad pedum oscula Summi Pontificis perductos, & innumera
illa vitæ discrimina in publicum commodum exantlata, quæ
dignissimis hisce Priuilegijs pensare esse operæ pretium Sedi
Apostolicæ visum est. Hæc omnia breuissima adeo verborum
serie complecti nequeunt, de hac conscripta sunt integra
commentaria. *Hucusque Iurisconsultus sapientissimus in summam
Sociorum, ac Societatis commendationem, & laudem. Hoc tanti
viri iudicium: hoc de Jesuitarum virtute, zelo, ac literis satis cèle-
bre testimonium.*

30. * A DIDACO PEREZ Doctore Barcinonensi. In no-
stris (inquit) temporibus quinquaginta abhinc annis (tot
tunc anni erant post Societatem fundatam) tantum illa renouauit
Ecclesiam conuertens infidelium tot decies centena mil-
lia tam in Oriente, quam in Occidente, vt si ex vna parte
defraudatur Ecclesia, ex alijs decuplo maior, imo & centu-
plo illi fiat accessio à Domino. *Hæc ille apud P. Euseb. Tom. 1.
vitorum illustr. Soc. in vita S. Ignat. P. N. cap. 1. fol. 2.*

31. * A FRAN. IGNATIO DE PORRES Scriptore
nostri seculi in vulgari linguâ non vulgariter floridissimo: qui Tom. 1.
Quadrages. in Dedicatoria ad Societatem ipsam, per plura folia eius
encomia prosequitur. Religio (inquit) Sacra Societatis IESV est
Olympus eminentissimus veritatum, Armarium Sacrum
scientiarum, Schola Vniuersalis notitiarum, Energia ardens
discursuum, Spongia Sacra eruditionum, Imago gloriosa do-
tum, Clima felix Intellectuum, Obiectum famæ, Dolor in-
uidiæ, Calcar æmulationis. Si vellem Elogia adaugere, aut
presumerem breui charta concludere, Generalia numerarem
studia, quæ Societas IESV regit, ab ijs, quæ eius sollicitudini
serenissimus Rex Lusitanus Ioannes III. Conimbricæ conere-
didit, ad ea quæ eius doctrinæ Matrini tradidit gloriosissimus
Imperator triplicis Mundi Philippus IV. Vniuersitates item
recen-